

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Promißio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Privilegium extenditur ad casus similes : latissimè enim interpretandum , ubi id verba permittunt , Syl. l. c. num. 5. Fumus num 5.

Privilegium non tollit legem , aut consuetudinem , aut jus privati , nisi exprimat nominatim derogando . vid Jason. a. l. quomod. Princip. ff de consé. princ. num. 16. rub. gloss. antepon de cap. monach. lib. 6.

Privilegia Mendicantium non revocantur , nisi de illis fiat expressa mentio.

Privilegio dato à Papa , non possunt religiosi renuntiare , sine ejus licentia.

Privilegio sibi cum alijs communi non potest quis renuntiare sine superioris licentia , vid. Fum. Privilegium n. 9. Syl. eod. n. 19. §. 8.

Prucinator.

Vid. v. Accusator.

Professio.

Vide v. Apostata , Religiosus , Votum.

Promissio.

Vide v. Sponsalia.

I. Promissio est datio fidei , deliberata , vera , & spontanea ; de re licita & possibili . tom. 2. de Contractibus , diff. 3 q. 1. punct. 1. num. 1.

2. Qui promittit animo promittendi seque obligandi , sed cum animo non adimplendi , tenetur stare promissionem ex promissione facta animo promittendi & se obligandi naturaliter consurgit obligatio adimplendi promissionem ; secus de eo qui promittit , ignorans naturam promissionis , nisi intendat facere quod alii faciunt promittendo . ibid. n. 8. c. 9.

3. Promissio facta ad indicandum tantum animi desiderium , vel affectum , vel propositum , aut facta urbanicus gratia , non obligat , quia promittens non intendit se obligare . Idem dicendum de promissione facta per dolum aut metum

metum saltem gravem, hæc enim non obligat, nisi juramen-
tum ei addatur, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

4. Qui interius promisit Deo se ducturum aliquam semi-
nam quam deforavit, sub promissione matrimonii, tenetur
promissionem Deo factam adimplere; quia hujusmodi pro-
missio est de re meliori, quam sit ejus omissio, cum sit de re
quam promissor tenetur facere. *ibid. num. 20.*

5. Promissio quæ fit Deo, non obligat, si sit impeditiva
majoris boni, obligat autem si fiat homini, & quando semel
ab homine acceptata est, non potest auferri absque consensu
illius cui facta fuit: at promissio facta Deo quæ obligat ut
votum, potest per commutationem vel dispensationem tol-
li. *ibid. num. 23.*

6. Promissio mere interna non obligat, nisi fiat per mo-
dum voti de meliori bono, quia ut promissio obliget, de-
bet acceptari, sed promissio interna nequit acceptari, nisi
exterius proferatur, ergo, &c. At promissio gratuita, exter-
na, & acceptata obligationem inducit: & eam non adim-
plens, peccat mortaliter, nisi parvitas materiæ excusat. *ibid.*
punct. 1. num. 1. & seq.

7. Estne liberum promissario acceptare promissionem
multo jam tempore factam, & non revocatam? Responde-
tur affirmativè: nam promissio facta & non revocata, durat;
consequenter ille cui facta fuit, potest eam acceptare, & jus
per acceptationem acquirere. *ibid. n. 6.*

8. Ut autem promittens peccet non adimplendo promis-
sionem gratuitam, requiritur primo ut promittat animo
non promittendi, & se obligandi, ut promissio sit rei licitæ
& possibilis; deinde ut sit promissio renotabilis, & ut res
in eodem statu permanferint, & non fuerit ita notabiliter
mutatus status rerum & personarum, ut si menti occurrisset
talis mutatio, non esset facta promissio, nisi cum exceptio-
ne; denique requiritur ut promissio sit acceptata. censetur
autem acceptata promissio facta in favorilibus ei qui ta-
cet, modo qui tacet sit præsens moraliter, & intelligat sibi
promissionem fieri, & consequenter valida erit hujusmodi
promissio positis ceteris conditionibus jā allatis *ib. n. 8. & 9.*

9. Qui promittit aliquid animo se obligandi solum sub
veniali, tenetur solum sub veniali promissionem adimplere,
& hoc verum est, etiamsi materia sit gravis. *ibid. nu. 11.*

10. Ille potest acceptare promissionem in favorem ab-
sentis,

sentis, vel donationem, qui ex ea commodum reporta-
modo verba promissionis in ipsum directa sint: vel is, cui
ex jure id convenit, vel cui hoc negotium committitur. Un-
de qui alterius curam gerit, potest acceptare promissionem
nomine illius cuius curam gerit, ut Praelatus vel Parochus
nomine suae Ecclesiae; tutor nomine pupilli; curator nomi-
ne majoris; pater & mater pro filio & filia: hi enim cen-
tentur reportare commodum ex promissione quam acceptata
pro eo, cuius curam gerunt. Item qui alterius iuri sunt sub-
diti, validè possunt stipulari pro illis, quorum iuri subjecti
sunt, ex gr. filius pro patre, servus (sed non mercenarius) pro
domino, immo socius pro socio, uxor pro marito potest stipu-
lari. Item judex nomine partis absentis, & alter pro altero, etiam in causa doris potest stipulari. Denique is potest
stipulari & acceptare, qui ad haec habet speciale mandatum.
Adverte tamen, promissorem non teneri ad implere pro-
missionem acceptatam à tertio, antequam ratificetur ab eo
in cuius favorem facta est, cum is possit illam respuere. *ibid.*
punct. 3. num. 4. & seq.

11. Ut promissio vel donatio facta absenti per nuntium,
vel per litteras valida sit, requiritur ut promissio vel dona-
tio deferatur promissario vel donatario per litteras, seu pa-
nuntium ad hoc destinatum; coram quo promissio que de-
fertur debet acceptari, & non sufficit si coram alio accep-
tur. Præterea requiritur ut promittens non revocaret pro-
missionem: nam si revocavit, & revocatio mandati innuit
mandatario invalida est. *ibid. punct. 4. n. 1. & seq.*

12. Invalidæ sunt promissiones, quibus præbatur occa-
sio peccandi: ut si quis alteri promittat se remissum obli-
gationem de furto, de injuria; &c. Item promissiones quibus
admititur facultas disponendi de rebus suis, irritantur à jure:
ut si quis promittat alteri se non revocaturum testamentum,
aut se non electurum alium præter ipsum in hæredem. *ibid.*
punct. 5. num. 2. 3.

13. Promissio anteà valida & acceptata, desinit obliga-
re, quoties supervenit notabilis mutatio, quæ si tempore
promissionis adfuisse, vel præcogitata fuisset, judicio pru-
dentis promissionem impedivisset. Et hoc valeat etiam
promissio firmata sit juramento. Hinc sequitur promissio-
nem non obligare, si res promissa facta est inutilis, veldan-
nosa, vel impossibilis, vel illicita. *ibid. ult. n. 1. & seq.*

AD.